የኢትዮጵያ ዴሞክራሲያዊ ኃይሎች ኅብረት (ኢዴኃኅ) ከ "ትብብር ለነፃነትና ለዴሞክራሲ (አልያንስ)" ጋር ስላለው ልዩነት

የኢሕአዴግን አሸባሪ አገዛዝ ተቃውመው የሚንቀሳቀሱ የፖለቲካ ድርጅቶች፥ የሲቪክና የሙያ ማኅበራትና ስብስቦች በጋራ መሥራታቸውና ትግላቸውን ማቀናጀታቸው እጅግ አስፈላጊ በመሆኑ የኢትዮጵያ ደሞክራሲያዊ ኃይሎች ኅብረት ከምሥረታው ጀምሮ አስተማማኝ፥ እውነተኛ፥ ቀናና የሕዝብንና የአገርን ጥቅም የሚያስጠብቅ ብሔራዊ ስብስብ እንዲፈጠር በግንባር ቀደምትነት ሙከራዎችን ከማድረግ አልተቆጠበም:: የሚታገለውም በጠራ ግንዛቤ ላይ የተመሠረተ፥ ሁሉን-አቀፍ፥ ግልጽነትና ተጠያቂነት ያለው፥ የኢትዮጵያን ሕዝብ ብሔራዊ ሉአላዊነት የጠበቀ ስብስብ በመፍጠር ኅብረተሰባችንን በሰከነ ሽግግር ወደ ዴሞክራሲያዊ ሕገ-መንግሥታዊ ሥርዓት የሚወስድ ሁኔታን ለማመቻቸት ነው::

ከግንቦት ፲፩ ቀን እስከ ግንቦት ፲፬ ቀን ፲፱፻፺፰ ዓ/ም (ሜይ 19- 22, 2006) በሆላንድ አገር ዩትሬክት ከተማ በኦነግ በተጠራው ስብሰባ ላይ ኅብረታችን የተገኘው ከዚሁ መሠረታዊ እምነት በመነጨ መንፈስ ነው:: የዚህ ዓይነት መሰባሰብ ሁሉን-አቀፍ፥ አጀንዳውም ግልጽ መሆን እንደሚገባውና እርባና ያለውና መሠረቱ የጠና የጋራ የትግል መድረክ ስለሚፈጠርበት ሂደት ያለውን መተከላዊ አቋምና አመለካከት በጽሑፍ አቅርቦ፥ በወኪሎቹ አማካይነትም እንዲገለጽ በቀና መንፈስ በማሰብ እስከሚቻል ድረስ ኅብረታችን በዚህ ስብሰባ ተካፍሏል::

የተከሰቱና ያሉን ልዩነቶች፤

1. የስብሰባውን ሂደት በተመለከተ፤

አንደኛ:- ስብሰባው የሁሉንም ተሳታፊ አሳብ በእኩልነት አስተናግዶ፥ ውሳኔዎች የሁሉንም የጋራ ጥቅም በሚያስጠብቅ መልክና መንፈስ ሳይሆን የተወሰኑ ዓላማዎችን ብቻ ማስፈፀሚያ እንዲሆን ሊያረጋግጥ እንዲቻል ቀደም ሲል ታስቦበት አስቀድሞ የተበጀ አብልጫ ድምፅ (ኢንቢልት ማጆሪቲ) ይዞ ነው የቀረበው::

ሁለተኛ:- ኅብረቱ በዚህ ስብሰባ ሲገኝ ቀደም ሲል ከተነገረውና ቃል ከተገባለት ውጭ ሆኖ፥ አስቀድሞ የተወሰኑ ጉዳዮችን ለማጽደቅ የተቆረጠ እንደሆነና ከዚህ ውጭ ምንም ለውጥ ማምጣት አለመቻሉን ቢገነዘብም ስብሰባውን ከጅምሩ ጥሎ በመውጣት ፋንታ በሃላፊነት ስሜት በስብሰባው ውስጥ ሆኖ የሚችለውን ያህል ከስብሰባው አካሄድ እስከ ይዘቱ ድረስ የተንፀባረቁና የቀረቡ ነጥቦች ላይ በጉድለት፥ በግድፈትና በጎጅነት ያያቸውን በግልጽና በቅንንነት ተከራክሮ፥ የሚቻለውንና የሚጠበቅበትን ሁሉ አርድርጎ ነው በመጨረሻ ለጋራ ትግሉ መልካምና ጠቃሚ የመሰለውን ተከታይ አሳብ በጽሁፍ በማቅረብ ከስብሰባው የወጣው::
ሀ)- በስብሰባው የተካፈሉ ሁሉ የጋራ ስብስብ (አልያንስ) ለመፍጠር በመሠረተ ሃሳብ ደረጃ እንዲስማሙና ይኸንንም በጋራ መግለጫ ይፋ እንዲያደርጉ፤ ለ)- በዚሁ መሠረታዊ ስምምነት መሠረት ሌሎች ዴሞክራሲያዊና አገር-ወዳድ ኃይሎችን የጨመረና ሰፋ ያለ ጉባዔ የሚያዘጋጅ አንድ ጉባዔ አዘጋጅና አስተባባሪ ግብረ-ኃይል (የቀውጢ ጊዜ ግብረ-ኃይል) እንዲቋቋምና ተግባሩና ሃላፊነቱ በዝርዝር እንዲሰጥ፤ ሐ)- ይኸ አዘጋጅ ግብረ-ኃይል ከአንድ ወር ወይም ወር ተኩል ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ ሰፋ ያለ ጉባዔው እንዲጠራና የተቃዋሚው የጋራ ስብስብ (አልያንስ) በጠነከረ መሠረት ላይ እንዲመሠረት፤

2. የስብሰባውን ይዘት በተመለከተ፤

ሀ) የሰነድ ዝግጅትና የግልጽነት ችግር፤- የአገርንንና የሕዝብን ጉዳይ የሚመለከት ስብሰባ ሆኖ ሳለ ለውይይት የቀረቡ ሁለት ሰነዶች በጋባዦቹ አማካይነት ለተሳታፊዎች ቀርበው ለአንድ ሰዓት ተኩል ብቻ ጊዜ ተሰጥቷቸው አሳባቸውን እንዲያሳዉቁ መደረጉ ስብሰባው ግልጽነት ያለውና አመኔታን የሚያሳድር ጥብቅ ቁም ነገር ይዞ ለመውጣት እንዳልታሰበበት ነው የሚያሳየው::

ለ) የኢሕአዴግን ሕገ-መንግሥት በተመለከተ፤- በሰነዶቹ እንደተመለከተውና በውይይቱም መረዳት እንደተቻለው የ'ትብብሩ (አልያንሱ)' አቋም የአገራችን ችግሮች “አሁን ባለው የኢትዮጵያ ሕገ-መንግሥት ላይ የተመሠረተ…” መፍትኄ ሊያገኙ እንደሚችሉ ነው:: የዚህ ስብስብ ዋነኛ የአስተሳሰቡ ዋልታ የኢሕአዴግን ሕገ-መንግሥት የተመረኮዘ ነው:: ይኽ ፈጽሞ የማንቀበለው ጉዳይ ነው:: በእኛ እምነት የዚህ ዓይነት ስለ ሽግግር ወቅት ትኩረት ሊሰጥ የሚገባው ስብሰባ ዋና ዓላማ በዚህ ሕገ-መንግሥት ላይ “ተመሥርቶ” መፍትኄ የመሻት ተልእኮ ሳይሆን ሕገ-መንግሥቱ የሚቀየርበትን ዘዴ የማመቻቸቱ ተልእኮ እንደሆነ በማያሻማ ሁኔታ ሊቀመጥ የሚገባው ነጥብ ነው::

ሐ) የፖለቲካና የኅሊና እስረኞችን ጉዳይ በተመለከተ፤- ከግንቦት ምርጫ ወዲህ በሕዝብ ድምፅ መከበር ዓቢይ ጉዳይ ምክንያት በሽብርተኛው አገዛዝ መግፍ የታሰሩ የድርጅት መሪዎችና ስፍር ቁጥር የሌላቸው ዜጎች በአስቸኳይና ያለምንም ቅድመ-ሁኔታ እንዲፈቱ ቅድሚያ አለመሰጠቱ ያሳዘነን ሌላ የልዩነት ነጥብ ነው:: ከመንግሥት ጋር ስብሰባ ከማሰብም ሆነ ድርድር የሚባል ነገር ከመታሰቡ በፊት ሊደራደሩ የሚገባቸው ሃላፊዎች በቀጥታ ተሳታፊ እንዲሆኑ ማስቻል ሊዘነጋ ቀርቶ ለነገ የሚባል ጉዳይ አይደለም::

መ) ምርጫ ፺፯ን በተመለከተ፤- የግንቦት ፺፯ን የሕዝብ ድሎች በተመለከተ በነዚህ ሰነዶች ላይ አንዴም አለመጠቀሱ ሌላው የገዘፈ ልዩነት ነው:: አገራችንን ወደ ዴሞክራሲያዊ ሕገ-መንግሥታዊ ሥርዓት ለማሸጋገር በሚደረገው ትግል የሚፈጠር ስብስብ የሽግግር ወቅት ትብብር መሆን ስለሚኖርበት በዚህ ትግል ውስጥ ዋናው የሕዝባችን አጀንዳ የግንቦትን ድሎች አስመልሶ በነሱ ላይ የመገንባት አጀንዳ መሆን ይኖርበታል:: ሕዝባችንና የአገራችን ዴሞክራቶች “የግንቦት ድላችን የት ደረሰ?” “ተነጥቀናልና እንዴት እናስመልሳቸው?” የሚሉ ተጨባጭ ጥያቄዎች የሚያቀርቡበት ሁኔታ ውስጥ ስላለን ሰነዶቹ ተጨባጭ መልስ መስጠት የነበረባቸው ለዚህ ሕዝባዊ ጥያቄ ነበር:: ፈጽሞ አልሰጡም:: በዚህ እረገድ በኅብረቱና በአምስቱ ትብብር (አልያንስ) የፈጠሩ ድርጅቶች መኻል መሠረታዊ የሆኑ የአመለካከት፥ የስትራቴጂና የአካሄድ ልዩነቶች ተስተውለዋል:: በግንቦት ሳቢያ በሕዝባችን ኅሊና የሰረጹት የሰላማዊ ለውጥ፥ የዴሞክራሲ፥ የብሔራዊ እርቅና የሕዝብ ወንድማማችነት እሴቶች በሙሉ በኢሕአዴግ መሪዎች የቂም በቀል ሽብር ገደል ገብተው ይከስማሉ:: በዚህ ኅብረተሰባችን በማንም እምነት አጥቶ አንገት በሚደፋበት ሁኔታ በቀጣዮ ፪ ሽህ ፪ (2002) ምርጫ ደግሞ ኢሕአዴግም ስለ ነፃ ምርጫ ለመለፈፍ፥ ዓለም-አቀፍ ማኅበረሰቡም ልምጣ ልታዘብ ለማለት፥ እኛም ሕዝባችንን ተነስ፥ ታገል፥ ተሰዋ፥ ምረጥ የምንልበት ኅሊናዊ፥ የሞራልም ሆነ የፖለቲካ ብቃት አይኖረንም:: በአሁኑ ወቅት ወጣቶች፥ ተማሪዎች፥ ገበሬዎች፥ ሠራተኞች፥ ሴቶች፥ ምሁራን፥ ነጋዴዎች፥ ወዘተ… በአጭሩ በደርዘን ሚሊዮኖች የሚቆጠሩ ዜጎች በአገሪቱና በውጭ በታሪካችን ምን ጊዜም ባልታየ ሁኔታ ከዳር እስከ ዳር ተነስተው የሕዝብ ድምፅ ይከበር ብለው እየታገሉና እየተሰው ናቸው::
የግንቦትን ድሎች ጉዳይ እንደዋዛ መዝለሉ ወይም ደግሞ እነዚህን ድሎች ለማስመለስ የሚደረገውን ተጋድሎ የዛሬው ተልእኮ እንብርት አድርጎ ቆጥሮ አለመንቀሳቀሱ የሚያሰጋንና የማንቀበለው ጉዳይ ነው:: በዚህ ስብሰባ ቀርበው ውይይት የተደረገባቸው ሁለት ሰነዶች ለሕዝባችን ትግል ተጨባጭ መፈክሮችም ሆነ አቅጣጫ ለመስጠት የሚችሉ ሆነው አላገኘናቸውም::

ሠ) ትግሉና የሲቪክ ማኅበራትና ስብስቦች ጉዳይ፤- ዛሬ በአገራችን እየተካሄደ ያለው ትግል ኅብረተሰባችንን ደሞክራሲያዊ ለማድረግ የሚካሄድ ትግል እንደመሆኑ መጠን የፖለቲካ ድርጅቶች ምንም እንኳን ግንባር ቀደም ሚና መጫወት ቢጠበቅባቸውም፥ ከወዲሁ ከፖለቲካ ውጭ ያሉ የተለያዩ የሲቪክና የሙያ ማኅበረሰቡ ስብስቦች በተራ ተሳትፎ፥ በድጋፍ፥ ወዘተ.... ብቻ ሳይሆን በአመራርም ደረጃ የሚሳተፉበት ሁኔታ መፈጠርና የትግል መድረኩም ሁሉን-አቀፍና ሰፊ መሆን አለበት።
በአገር ቤትም ሆነ በውጭ በአገራችን ዴሞክራሲ ሥር እንዲሰድ በፍጹም ቅንነትና በጎ ፈቃድ አምርረው ከልብ የሚታገሉ ተማሪዎችና ወጣቶች በሙያ፥ በጥቅም፥ በመብት፥ በብሔር ከምንም ወገናዊ የፖለቲካ ድርጅትና ፕሮግራም ውጭ ለወል አገራዊና ሕዝባዊ ዓላማ እውንነት የተደራጁ ስብስቦች፥ በትምሕርት፥ በሥራና በዕድሜ የላቀ እውቀትና ተመክሮ አካብተው፥ ይኸንን ሁሉ ለአገር ጥቅም ለማዋል የሚፈልጉ አዛውንት፥ ከግንቦት ወዲህም በፖለቲካ፥ በዲፕሎማሲ፥ በሃሳብ ይኸንኑ የዴሞክራሲ ሂደት ለማጎልበት አሁን ደግሞ ከቅልበሳ ለማትረፍ በተለያዩ ስብስቦች ተካትተው የሚንቀሳቀሱ ኃይሎችና የምሑራን ስብስቦች በርካታ ናቸው።

ረ) የሽግግር ሂደትን በተመለከተ፡- የተያዘው ትግል የምርጫ ወይም የፖለቲካ ሥልጣን ቅብብሎሽ ሳይሆን ኅብረተሰባችንን በሙሉ ከአንድ ፀረ-ዴሞክራሲያዊ የአገዛዝ ሥርዓት ወደ ዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ለማሸጋገር የሚደረግ ትግል ነው። ይኸ ደግሞ በሽግግር መንግሥትነት ወይ በሌላ መጠሪያ ተሰይሞ “የሽግግሩን ጉዳይ ለእኔ ተውት” ለሚል የፖለቲካ ድርጅት ወይም ስብስብ የሚተው ነገር አይደለም። ሁሉን-አቀፍ ጉባዔ ሲባል በዓለም-አቀፉ ማኅበረሰብ አጋፋሪነት የፖለቲካ ድርጅቶች ብቻ ከኢሕአዴግ ጋር የሚሳተፉበት ጉባዔ ለማለት ከሆነ የሽግግሩን ሂደት ጠባብ የፖለቲካ ሥልጣን መጋራት ወይም መቀባበል ሂደት አድርጎ የማየት ነገር ስለሚሆን ኅብረታችን እንደዚህ ዓይነቱን የዳግማዊ ለንደን አካሄድ ለአገራችን የሚበጅ አካሄድ ባለመሆኑ ሊስማማበት አይችልም። ለዚህ ጉባዔ በ'ትብብሩ (አልያንሱ)' በኩል የተሰጡትን ተግባራት ስንመለከት ይኸ ስጋታችን ይጨምራል። በእኛ በኩል ሦስት ደረጃዎች ያሉት ስብስብ እንዲደረግ ነው በተከታታይ ግልጽ ያደረግነው። የተቃዋሚው ጎራ የፖለቲካ ድርጅቶች፥ በተቃዋሚው ወገን ያሉትን የፖለቲካ ድርጅቶችንና የሲቪክና የሙያ ስብስቦችን፥ ምሁራንን፥ ልዩ ልዩ የኅብረተሰባችን ተወካዮችን፥ ወዘተ.. ያካተተና በመጨረሻም ገዥውን ፓርቲ የጨመረ አጠቃላይ አገር-አቀፍ የእርቅና የሰላም ጉባዔ በየደረጃውና በዚህ ቅደም ተከተል ማድረጉ የሽግግሩን ትግል የተሻለ መልክ ያስይዘዋል የሚል እምነት አለን።
ነገ የሕወሓት/ኢሕአዴግ በሕዝብ ትግል ተገድዶ በአገራችን ለሚደረገው ሁሉን-አቀፍ ጉባዔ ዛሬ ሁሉን-አቀፍ ትግል እንደሚያስፈልግ አጥብቀን እናምናለን። ከዚህም በመነሳት በውጭ አገር በአስቸኳይ የአቶ መለስን ሽብርተኛ አምባ-ገነን አገዛዝ የሚቃወሙና ለሕዝባችን መልካምሥርዓት ግንባታ የሚታገሉ ኃይሎች ሁሉ የሚሳተፉበት ሁሉን-አቀፍ ጉባዔ ተጠርቶ አንድ ሁሉን-አቀፍ የጋራ አካል እንዲፈጠር ኅብረታችን ሃሳብ አቅርቧል። ይኸ ኢዴኃኅ (ኅብረቱ) እንደ ቁልፍ ጥያቄ አድርጎ የወሰደው ጉዳይ 'በትብብሩ (አልያንሱ)' ተቀባይነት አላገኘም።

ሰ) ስያሜው ብሔራዊና አገራዊ መሆኑን ማረጋገጥን በተመለከተ፤- ይኸ ትግል ኢትዮጵያውያን በፀረ-ኢሕአዴግነት ብቻ የሚሰለፉበት አይደለም። የነገዋ የጋራ አገራችን ኢትዮጵያ መልክ ዛሬ የትግግዙ፥ የወንድማማችነት፥ የጋራ እጣ ፈንታ ስሜትም እየተኮተኮቱና ከዕለት ዕለት እየዳበሩ በሚሊዮኖች ሥነ-ልቦና እንዲሰርፁም የሚደረግበት ሂደት ነው። እነዚህ እሴቶች እንዲዳብሩና ሕዝባችን በአንድና በሙሉ ልብ እጅ ለእጅ ተያይዞ ወደ አይቀሬው ድል እንዲጓዝ ለማስቻል በኅብረታችን በኩል የስብስቡ መጠሪያ ኢትዮጵያ የሚለውን ስም በግልፅ እንዲያካትት ያቀረብነው አሳብ ተቀባይነት አላገኘም።

ሸ) የሥራ ቋንቋን በተመለከተ፤- በተራ ቁጥር 'ሰ' በተጠቀሰው መንፈስ የትብብሩ ሰነዶች ሁሉ በቅድሚያና በዋናነት በእንግሊዝኛ ተዘጋጅተው እንዳስፈላጊነቱ ወደ ሌሎች ቋንቋዎች ይዘጋጁ መባሉን ተቃውመን ሰነዶች በቅድሚያ በአሁኑ ጊዜ በአገሪቱ እየሠራ ባለው ብሔራዊ ቋንቋ ማለት በአማርኛ ወይም ቢያንስ በአገሪቱ ካሉት ቋንቋዎች ውስጥ በአንዱ እንዲጻፍ ከዚያ ወደ እንግሊዘኛም ሆነ ወደ ሌላ የባዕድ ቋንቋ እንዲተረጎም ያቀረብነው አሳብም ተቀባይነት አላገኘም:: በአገሪቱም እንግሊዝኛን እንደ የአገሪቱ ዜጎች የመግባቢያ ቋንቋ አድርጎ መቀበሉ የሚያስከትለውን ሥነ-ልቦናዊ ተጽዕኖና በኢትዮጵያዊነት ትስስር ላይ የሚያሳድረውን ጫና በተገቢ ያገናዘበ ሆኖ አላገኘነውም::

የባዕዳን ኃያላንም ይሁኑ ሌሎች ኃይሎች በሚያደርጉት ቀጥተኛም ይሁን ተዘዋዋሪ ጫና፥ ግፊትና ተጽዕኖ ነገሮችን በጠባብ መልክ የማየትና እንደ ስመ-ጥፉው የ፲፱፻፹፫ ዓ/ም (1991) የለንደን ጉባዔ አሁንም “ዋና ዋና” በሚባሉ ጥቂት የፖለቲካ ኃይሎች ድርድር ተብየ ዝግ ዱለታ-ቀመስ አካሄድ የአገራችንን ችግሮች ለመፍታት የሚደረግ አዝማሚያ የሕዝባችንን ትግል ከፋፍሎ ለኢሕአዴግ አገዛዝ የቅልበሳ ሂደት ሁኔታዎችን የሚያመቻች በመሆኑ፥ የአገራችንን ዴሞክራቶች በሙሉ ስጋት ውስጥ እየጣለ በመሄድ ላይ ነው:: በመሆኑም ከዚህ የባዕዳን ግፊትና ጫና ይልቅ ማዳመጥ ያለብን የሕዝባችንን የልብ ትርታና ግፊት መሆን ይኖርበታል::

የኢትዮጵያ ሕዝብ የተቃዋሚው ኃይሎች ትግላቸውን እንዲያስተባብሩና የመከራው ጊዜ እንዲያጥር ፍላጎቱ ነውና፥ ማኛኛውም ትብብር የሕዝብን መስዋዕትነት የሚመጥን፥ ሕዝባችን ያጣውንና የተቀማውን የሚያስመልስ እንጅ በግንቦት ወደሻራቸው መከፋፈልና የድርጅቶች የሥልጣን ቅብብሎሽ ወይም የአፈናና የጭቆና አዙሪት መቀጠል እንዳይሆን በቅንነት፥ በግልጽነትና ትልቁን የአገርንና የሕዝብን መብትና ክብር ባከበረ መልኩ መሆን እንደሚኖርበት ኅብረቱ ያለውን እምነትና የሚጠበቅበትንም ድርሻ በሃላፊነትና በወገናዊ ስሜት እንደሚወጣ ያለውን ቁርጠኛ አቋም ሲገልጽ በአክብሮት ነው::

ሃቀኛ ትብብር ለአስተማማኝ ድል!!
የኢትዮጵያ ሕዝብ በተባበረ ትግሉ የድሉ ባለቤት ይሆናል::
ድል በኅብረት!!!!

የኢትዮጵያ ዴሞክራሲያዊ ኃይሎች ኅብረት (ኢዴኃኅ)
ግንበት ፳ ቀን ፲፱፻፺፰ ዓ/ም